

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΤΡΙΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ BAYRAM ΚΑΙ ASTOIANI κατά ΕΛΛΑΔΑΣ
(Προσφυγές αριθ. 31030/19 και 61775/19)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

16 Μαΐου 2024

*Η απόφαση είναι τελεσίδικη. Μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο μικροαλλαγών
ως προς τον τύπο.*

Στην υπόθεση Bayram και Astoiani κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (τρίτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε συμβούλιο αποτελούμενο από τους:

Peeter Roosma, *πρόεδρο,*

Andreas Zünd,

Oddný Mjöll Arnardóttir, *δικαστές,*

και την Viktoriya Maradudina, *τελούσα χρέη αναπληρώτριας γραμματέως τμήματος,*

Αφού διασκέφθηκε σε δικαστικό συμβούλιο στις 18 Απριλίου 2024,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει ανοιχθεί με προσφυγές οι οποίες έχουν κατατεθεί κατά της Ελλάδας και των οποίων το Δικαστήριο έχει επιληφθεί δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών («η Σύμβαση») τις διάφορες ημερομηνίες που αναφέρονται στον συνημμένο ως παράρτημα πίνακα.

2. Οι προσφεύγοντες εκπροσωπήθηκαν από τον κ. Θ. Τσιάτσιο, δικηγόρο Θεσσαλονίκης.

3. Οι προσφυγές κοινοποιήθηκαν στην ελληνική κυβέρνηση («η Κυβέρνηση»).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

4. Ο κατάλογος των προσφευγόντων και τα σχετικά με τις προσφυγές στοιχεία παρατίθενται στον συνημμένο ως παράρτημα πίνακα.

5. Οι προσφεύγοντες παραπονοούν για τις κακές συνθήκες κράτησης μέσα στους χώρους της αστυνομίας που αναφέρονται στον συνημμένο πίνακα και έλκουν και άλλες αιτιάσεις από τις διατάξεις της Σύμβασης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟ**Ι. ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΕΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ**

6. Λαμβάνοντας υπόψη την ομοιότητα των προσφυγών, το Δικαστήριο εκτιμά προσηκόν να τις εξετάσει από κοινού σε μία μόνον απόφαση.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

7. Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται κυρίως ότι υπέστησαν κακές συνθήκες κράτησης. Επικαλούνται το άρθρο 3 της Σύμβασης.

8. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει τις προσφυγές λόγω μη εξάντλησης των εθνικών ενδίκων βοηθημάτων. Κατά πρώτο λόγο, υποστηρίζει ότι οι προσφεύγοντες παρέλειψαν να ασκήσουν μία αποζημιωτική αγωγή στην βάση του συνδυασμένου άρθρου 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα. Κατά δεύτερο λόγο, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι αν και οι προσφεύγοντες κατέθεσαν αντιρρήσεις, αυτοί δεν προέβαλαν καμία αιτίαση σχετική με τις συνθήκες κράτησής τους. Όσον αφορά την προσφυγή αριθ. 61775/19, σημειώνει ότι, παρά το γεγονός ότι ο προσφεύγων κατέθεσε αντιρρήσεις, αυτός τις απέσυρε στην συνέχεια και ότι, κατά συνέπεια, η διαδικασία εγκαταλείφθηκε.

9. Οι προσφεύγοντες των δύο προσφυγών διαφωνούν με τις αντιρρήσεις της Κυβέρνησης.

10. Όσον αφορά το πρώτο σκέλος της ένστασης, το Δικαστήριο παραπέμπει στις αρχές οι οποίες ορίστηκαν από την συναφή νομολογία του (*De los Santos και De la Cruz κατά Ελλάδα*, αριθ. 2134/12 και 2161/12, §§ 28-37, 26 Ιουνίου 2014, *A.F. κατά Ελλάδα*, αριθ. 53709/11, §§ 55-62, 13 Ιουνίου 2013). Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος, το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι προσφεύγοντες προέβαλαν την αιτίαση σχετικά με τις συνθήκες κράτησής τους ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου. Επίσης, ο προσφεύγων της προσφυγής αριθ. 61775/19 κατέθεσε εκ νέου αντιρρήσεις προβάλλοντας την συναφή αιτίαση.

11. Διαπιστώνοντας ότι οι προσφυγές δεν είναι προδήλως αβάσιμες με την έννοια του άρθρου 35 § 3 α) της Σύμβασης και αυτές δεν προσκρούουν σε κανένα λόγο απαραδέκτου, το Δικαστήριο τις κηρύσσει παραδεκτές.

12. Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται κατά κύριο λόγο ότι υπέστησαν κακές συνθήκες κράτησης. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, κατά την σύντομη διάρκεια της κράτησης των προσφευγόντων, οι συνθήκες οι οποίες επικρατούσαν μέσα στους χώρους της αστυνομίας δεν είχαν υπερβεί το όριο σοβαρότητας που απαιτείται για να χαρακτηρισθούν αυτές απάνθρωπες ή εξευτελιστικές.

13. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι προσφεύγοντες κρατήθηκαν κάτω από μέτριες συνθήκες. Διευκρινίσεις ως προς το ζήτημα αυτό παρέχονται από τον

συνημμένο ως παράρτημα πίνακα. Το Δικαστήριο παραπέμπει στις αρχές οι οποίες ορίστηκαν από την νομολογία του σχετικά με τις κακές συνθήκες κράτησης (ίδετε, για παράδειγμα, *Muršić κατά Κροατίας* [GC], αριθ. 7334/13, §§ 96-101, CEDH 2016, *S.Z. κατά Ελλάδας*, αριθ. 66702/13, §§ 40-41, 21 Ιουνίου 2018, *De los Santos και De la Cruz κατά Ελλάδας*, αριθ. 2134/12 και 2161/12, §§ 43-44, 26 Ιουνίου 2014, *Ασλάνης κατά Ελλάδας*, αριθ. 36401/10, §§ 38-39, 17 Οκτωβρίου 2013, ίδετε επίσης ενδεικτικώς, *Tenko κατά Ελλάδας*, [Επιτροπή], αριθ. 7811/15, §§ 27-29, 21 Ιουλίου 2016) όπου είχε καταλήξει στην παραβίαση του άρθρου 3 για ζητήματα παρόμοια με εκείνα που απαιτούν το αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης. Αφήνοντας στην άκρη τις ιδιαίτερες ελλείψεις ως προς την κράτηση των ενδιαφερομένων σε κάθε μία από τις πιο πάνω αναφερόμενες υποθέσεις, το Δικαστήριο θεμελίωσε την διαπίστωσή του για την παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης στην ίδια την φύση των αστυνομικών τμημάτων, τα οποία είναι χώροι προοριζόμενοι να φιλοξενούν έτοιμα για βραχύ χρονικό διάστημα. Έτσι, χρονικά διαστήματα προσωρινής κράτησης μέσα σε αστυνομικά τμήματα μεταξύ ενός και τριών μηνών θεωρούνται αντίθετα προς το άρθρο 3 της Σύμβασης (πιο πάνω αναφερόμενη *S.Z.*, § 40).

14. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι προσφεύγοντες κρατήθηκαν επί περισσότερο από ένα μήνα μέσα σε χώρους οι οποίοι, από την ίδια την φύση τους, δεν είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες ενός παρατεταμένου εγκλεισμού.

15. Μετά από εξέταση του συνόλου των στοιχείων που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο δεν διακρίνει κάποιο γεγονός ή επιχείρημα ικανό να το πείσει να εξαγάγει ένα διαφορετικό αποτέλεσμα όσον αφορά την βασιμότητα της εν λόγω αιτίας. Λαμβάνοντας υπόψη την συναφή νομολογία του, εκτιμά ότι, εν προκειμένω, οι συνθήκες κράτησης των προσφευγόντων ήταν κακές.

16. Έπεται ότι η αιτίαση αυτή αποκαλύπτει μία παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.

III. ΕΠΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΙΤΙΑΣΕΩΝ

17. Οι προσφεύγοντες προέβαλαν και άλλες αιτιάσεις υπό το πρίσμα του άρθρου 5 §§ 1 και 4 της Σύμβασης.

18. Το Δικαστήριο εξέτασε τις προσφυγές και διαπιστώνει, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που έχει στην διάθεσή του, και στον βαθμό που τα επίδικα

πραγματικά περιστατικά υπάγονται στην αρμοδιότητά του, ότι οι αιτιάσεις αυτές είτε δεν πληρούν τα κριτήρια του παραδεκτού τα οποία ορίζονται στα άρθρα 34 και 35 της Σύμβασης, είτε δεν αποκαλύπτουν κάποια ένδειξη παραβίασης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που προστατεύονται από την Σύμβαση ή τα Πρωτόκολλά της.

19. Έπεται ότι αυτό το τμήμα των προσφυγών πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 35 § 4 της Σύμβασης.

IV. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

20. Λαμβανομένων υπόψη των εγγράφων που έχει στην διάθεσή του και της νομολογίας του (πιο πάνω αναφερόμενη *Muršić*), το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικάσει τα ποσά που αναφέρονται στον συνημμένο ως παράρτημα πίνακα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. Αποφασίζει να συνενώσει τις προσφυγές,
2. Κηρύσσει τις προσφυγές παραδεκτές όσον αφορά την αιτίαση που αφορά το άρθρο 3 της Σύμβασης, και απαράδεκτες κατά τα λοιπά,
3. Αποφαίνεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης υπό το ουσιαστικό σκέλος του,
4. Αποφαίνεται
 - (α) ότι το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στους προσφεύγοντες, εντός προθεσμίας τριών μηνών, τα ποσά που αναφέρονται στον συνημμένο ως παράρτημα πίνακα με την ισχύουσα κατά την ημερομηνία εξόφλησης ισοτιμία,
 - (β) ότι από την λήξη της πιο πάνω προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα προσαυξηθούν με έναν απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς εκείνο της οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

Συντάχθηκε στα γαλλικά και στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 16 Μαΐου 2024, κατ'εφαρμογήν του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού του Δικαστηρίου.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός αριθμός: r12QTRBrpQaXw4wdyP-X9w

(υπογραφή)

Viktoriya Maradudina

Τελούσα χρέη Αναπληρώτριας Γραμματέως

(υπογραφή)

Peeter Roosma

Πρόεδρος

ΑΠΟΦΑΣΗ BAYRAM κατά ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατάλογος των προσφυγών που αφορούν τις αιτιάσεις που έλκονται από το
άρθρο 3 της Σύμβασης
(κακές συνθήκες κράτησης)

Αρ.	Αριθμός και ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης	Όνομα του και έτος γέννησης προσφεύγοντος	Όνομα και πόλη του εκπροσώπου	Κατάστημα Ημερομηνίες έναρξης και λήξης - Διάρκεια	Επιφάνεια ανά κρατούμενο	Καταγγελθέν πρόβλημα	Επιδικασθέν ποσό για ηθική βλάβη (σε ευρώ)(1)	Επιδικασθέν ποσό για έξοδα και δικαστική δαπάνη (σε ευρώ)(2)
1.	31030/19 30.05. 2019	Mehmet Sena BAYRAM 1965	Τσιάτσιος Θεόδωρος Θεσσαλονίκη	Υποδιεύθυνση μεταγωγών Θεσσαλονίκης – 13.12.2018 έως 09.02.2019 – 1 μήνας και 28 ημέρες	<3 m ²	έλλειψη εξαερισμού, έλλειψη ή ανεπάρκεια ψυχαγωγικών ή μορφωτικών δραστηριοτήτων, έλλειψη ή ανεπάρκεια φυσικών δραστηριοτήτων σε εξωτερικό χώρο, ανεπαρκής αριθμός θέσεων ύπνου	1.400	250
2.	61775/19 21.11. 2019	Mikheili ASTOIANI 1987	Τσιάτσιος Θεόδωρος Θεσσαλονίκη	Υποδιεύθυνση μεταγωγών Θεσσαλονίκης – 29.04.2019 έως 24.06.2019 – 1 μήνας και 27 ημέρες	<3 m ²	έλλειψη εξαερισμού, έλλειψη ή ανεπάρκεια ψυχαγωγικών ή μορφωτικών δραστηριοτήτων, έλλειψη ή ανεπάρκεια φυσικών δραστηριοτήτων σε εξωτερικό χώρο	1.400	250

- (1) Πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο από τον προσφεύγοντα
- (2) Πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο από τον προσφεύγοντα

Λέξεις μετάφρασης: 1.413 -Σελίδες μετάφρασης: 5

Σελίδες πρωτοτύπου: 6

Επίσημη μετάφραση του συνημμένου εγγράφου από την γαλλική γλώσσα.

Αθήνα, 12 Ιουλίου 2024

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ & ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Α.Μ. 113 ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

[ΥΑ 34908/2021 (ΦΕΚ 3149/Β/19.7.2021)]

Στουρνάρη 5 – Αθήνα 10683. Τηλ. +302103837096 – E-mail: apetrout@otenet.gr